

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 10 Din. na leto.
 Za inozemstvo 30 Din.
 Posamezne številke se prodajajo po 50 par.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Minister poljeprivrede in naš kmet.

Ko so samostojni ustanovili svojo stranko in zanjo agitirali, so vsepovsod povdarjali samo eno: vse za kmeta in njegove koristi. Kmet je največji revež, trpin na tem božjem svetu, vse ga zapostavlja, izkorišča, dela noč in dan, drugi se sprehajajo in brijejo norca iz njega, z eno besedo: zanj ni druge pomoči več, kakor edino, če ga mi samostojni vzamemo v zaščito in rešimo pogina. Zares lepo so se čule take besede. Vabljuje so bile za našega kmeta, da, celo omamljive in marsikateri jim je nasedel, še pameten in pošten mož, misleč, mogoče bo pa le nekaj resnice, kar govorijo in obljublja.

Samostojni pridejo v Belgrad po številu 9 poslancev. Doma pa so njihovi pristaši nestrpnost pričakovali poročil iz Belgrada, kako se bodo njihovi postavili za kmeta. Najprej so pričakovali od njih vnetih in koristnih govorov za kmeta, ki bodo gotovo na mah prepričali celo belgrajsko zbornico, da je kmet največji revež in da mu je treba takoj pomagati; ker govorili bodo v zbornici gotovo tako, kakor so govorili nam doma na shodih. Za govori pa pridejo uspehi, eden za drugim.

Toda ni hotelo biti tako.

Oglasi se v parlamentu Drogenik, cel njegov govor je bil samo zabavljanje, sumničenje in sramotenje naše duhovščine. Oglasi se Majcen, govori prav v istem tonu in tako so bli drug za drugim, samo zabavljanje in sramotenje slovenske duhovščine. Gospod minister Pucelj pa do danes še niti enega govora ni govoril v zbornici.

Iz govorov samostojnih poslancev bi človek sodil, da je naša duhovščina največji sovražnik kmeta in ako se ona uniči, je kmet rešen. O težnjah in trpljenju našega kmeta pa ni bilo v njihovih govorih ne duha ne sluha.

Letos, ko je celo leto morila našega kmeta huda suša in mu prizadeva dan za dnem večje skrbi, kako bo preživel svojo družino, preredit živino, za katero še polovico krme ni pridelal, bi človek mislil, sedaj ob tej hudi gospodarski stiski našega kmeta bodo gotovo samostojni vse storili,

kar se bo le dalo in pomagati moglo; posebno samostojni so pričakovali velike podporne akcije od g. ministra Pucelja. Toda zastoj so čakali in še čakajo, niti eden izmed njih se ne zmeni za dobavo sena in slame našim živinorejcem, kakor da bi suše ne bilo za našega kmeta. Pa kaj hočemo o kaki podporni akciji govoriti, vsaj je imel naš kmet po izjavi g. ministra Pucelja dobro letino. Berite njegovo uradno poročilo o letini v naši državi, kjer pravi, da je letošnja žetev v splošnem bila dobra in je bogato izpadla. Neki poslanec nam je povedal, da se temu uradnemu poročilu v ministrstvu poljeprivrede sami smejejo, ker so od vseh strani dobivali poročila v veliki suši.

Naši poslanci so večkrat opozorili g. ministra Pucelja na sušo v Sloveniji, katere zna biti velik udarec za našega kmeta, in da tako še pravočasno vse potrebno ukrene za pomoč. Toda g. minister Pucelj niti prav nobene volje ni kazal, da bi pomagal kmetu ob najhujši stiski.

Poslanec Brodar je dvakrat osebno opozoril g. ministra Pucelja na hudo sušo v Sloveniji, toda g. Pucelj mu je lahkomisljeno odvrnil: bo še prišel dež, pa bode zrastle otava, pa bo dobro. Ko ga je poslanec Brodar drugič in sicer prav resno opozoril, da naj podvzame potrebne korake za pomoč, ker katastrofa za živinsko krmo je tu, mu g. Pucelj ponovno in prav enostavno odgovori: »Nimam nikakega fonda na razpolago.« Brodar ga prosi dalje, naj vsaj akcijo za dobavo sena in slame za Slovenijo vzame v roke ministrstvo poljeprivrede, da cela zadeva ne pride v roke spekulantom, kateri bodo cene navijali. Nato mu g. Pucelj zopet odgovori: Obrnite se do Gospodarske Zveze v Ljubljani, naj Vam ona akcijo za dobavo sena in slame izpelje, to bo najbolje.

Poslanec Brodar gre nato v ministrstvo Socialne politike, oddeljenje za javno pomoč ter tam raztolmačil težko stanje slovenskega kmeta, prizadetega po letošnji suši. Takoj se mu je obljubila pomoč in se mu reklo, naj še stori korake do ministra Pucelja, ker on pravzaprav mora dati povod (inicijativo) za podporno akcijo kmetom. On je Slovenec in vam bo gotovo rad pomagal. Ko pa poslanec Brodar pove, kako

se mu je glede podporne akcije izjavil že dvakrat g. minister Pucelj in da od njega ni ničesar pričakovati, so se temu zelo čudili.

Poslanec Brodar se nam je izjavil, da ni mislil, da bo g. Pucelj tako malo srca kazal za kmeta. Res je, da on ni kmet in tako ne občuti sam na svoji častni koži letošnje uničujoče suše, kakor jo žal drugi izkušamo, a vendar je doma na deželi in ima tako več stika z ljudstvom na deželi in gotovo je katerikoli tudi imel priliko se sam na svoje lastne oči prepričati o letošnjih katastrofalni suši za našega kmeta. Čudim pa se temu najbolj, ker g. minister Pucelj niti poskušal ni dobiti kakšen kredit od ministrskega sveta in tako omogočiti lažji in cenejši nakup sena in slame za slovenskega kmeta, katerega edini in glavni dohodek je od živinoreje. Nerazumljivo mi je tudi, kako morejo samostojni podpirati sedanje centralistično in kapitalistično vlado, ko je že vsak najbolj priprost človek spoznal brez ozira na stranke, da je sedanja vlada in nje sistem prava nesreča za naše ljudstvo in državo.

II. dolenski orlovski tabor v Novem mestu.

Samo nekaj dni nas še loči od II. Dolenskega orlovskega tabora. Obširne priprave so v polnem teku, da dostojno pripravimo tla za orlovski praznik. Ni pa dovolj samo delo nekaternikov, dolžni so vsi odseki in krožki napeti vse moči, da bo naš tabor prava slika našega dela.

Vse Orlovstvo — do zadnjega člana in članice — mora te dni čutiti v sebi dolžnost udeležiti se tabora, ker le dobro pripravljene naše vrste zamorejo dati taboru oni veliki pomen, ki ga hočemo doseči.

Orli na konjih! Odeje za konje dobite na dan tabora pri gostini Sedlar v Kandiji, kjer naj se vsak javi bratu, ki jih bo razdeljeval.

Kolesarji! Ovenčajte kolesa in pridite obilno!

Udeleženci iz okolice, pripeljite se na okrašenih vozovih. Zbirališče vseh ob pol

8 ur pri kandijskem kolodvoru, od koder bo sprevod v mesto.

Mrzla in topla jedila in pijača bodo na razpolago na kraju tabora in na telovadšču. Obiskujte samo tiste gostilne, kjer bodo razobešene zastave!

Priglasje za kosilo sprejema pripravljajni odbor samo še do 8. t. m. Kosilo stane 9 Din, katere naj pošljejo odseki pri-

pravljavnemu odboru. Izkaznice, s katerimi se bodo dotični izkazali za hrano, se bodo ali poslale reflektantom na dom, ali pa razdelile v nedeljo zjutraj na zbirališču.

Bratje in sestrel Zavijhajmo rokave, korajžno na delo, da bo naš tabor dan zmagoslavja dolenskega Orlovstva. Bog živi!

Gospodarski obzornik.

Živinorejski praznik na Dolenjskem.

Dne 16. avgusta t. l., na dan sv. Roka, ki velja kot zaščitnik živinorejcev, so se po starem običaju zbrali živinorejci dolenskega okrožja živinorejskih zadrug na dobro obiskan sestanek, da se dogovorijo in znova navdušijo za nadaljno smotreno delo. Sestanek se je to pot vršil v Sodražici in pokazal zopet veliko zanimanja za vsa dnevna vprašanja živinoreje. Svoje zastopnike so odposlali oddelek za kmetijstvo, Kmetijska družba, Zadruga zveza in Gospodarska zveza. Po poročilu načelstva, katerega je podal načelnik okrožja g. Fr. Hočevar, je poročal višji živinorejski nadzornik ing. Zidanšek o smotrenem delu pri živinorejskih zadrugah v prihodnosti. Živinorejske zadruge opravljajo organizirano podrobno delo, brez katerega je trajen napredek nemogoč; po izvedbi agrarne reforme nam bodo pa zadruge morale tudi nadomestovati veleposestva, ker se v številnih hlevih zadrugarjev mora postopati po istih načelih kakor v velikem hlevu umnega veleposestva. Z ozirom na vedno bolj pozavljajočo se reklamo od strani Švice za njih sicer plemenite, za naše razmere pa premehkužne pasme, morajo naše zadruge poglobiti svoje delo, da bodo imele o pravem času na razpolago prvovrstno plemensko živino, ki bo lahko tekmovala s tujo živino. Na ta način bi lahko pri naših zadrugah ostal marsikak milijonček, ki bo drugače rajal za nabavo plemenskih bikov v tujino. Zato je poročevalec bodril zadruge k vztrajnemu in smotrenemu delu na zažrtani poti. (Skrb za prvovrstne plemenjake, pravilna plemenska odbira, kontrola mlečnosti). Končno je priporočal napravo vejnika proti letošnjemu pomanjkanju krme.

Instruktor Gregorc je priporočal boljše izkoriščanje gnojnice ter zvišanje pridelovanja krme na njivah.

Tajnik Kmetijske družbe ing. Lah razloži sedanji način nabave plemenjakov (bikov, merjascev, ovnov, deloma tudi petelinov), ki se vrši s pomočjo državnih prispevkov in sodelovanjem državnih živinorejskih strokovnjakov po Kmetijski družbi; ta način pridobiva vedno več prijateljev. Število priglašencev stalno narašča, le žal, da državna sredstva trenutno ne zadostujejo in ne dovoljujejo razviti živahnejšega delovanja. Upamo, da nam bo novi državni proračun omogočil nadaljni razmah.

21

Tajnik Zadruga zveze g. Kralj poroča, da so se pravila živinorejskih zadrug po tričlanskem odboru (Hočevar, Kralj, Zidanšek) pregledala; sestavila so se nova, sedanjim potrebam odgovarjajoča pravila, ki bodo pa tiskana in zadrugam razposlana še le tedaj, ko bo razglašena v Službenih Novinah uredba glede obljubljenih finančnih olajšav za zadruge. S tem je bila vrsta poročil zaključena.

Sledi določitev krajev za zadrugačno premovanje živine, za katero je oddelek za kmetijstvo dovolil znesek 4.000 Din. Sklene se, da se naj zadrugačno premovanje vrši letos v Sodražici in Strugah, ker sta ta dva kraja radi krajevnih leg najprikladnejša, in sicer v drugi polovici meseca septembra.

H koncu je bila sprejeta sledeča resolucija: Oddelek za kmetijstvo v Ljubljani se naproša, opozoriti centralno vlado na vsled suše nastalo katastrofalno pomanjkanje krme in s tem zvezano propadanje živinoreje v Sloveniji. Naj se skuša takoj doseči prepoved izvoza vseh vrst krmil, imenoma pa še močnih krmil in otrobij; za prevažanje krme in sicer v državi naj se takoj in sicer do prihodnje jeseni dovoli znižanje prevozne tarife. Ministrstvo naj skuša doseči v ministrskem svetu zadosten izjemen kredit, ki naj služi v to, da se bodo krmila (seno, slama, sol, otrobi) v najbolj občutno prizadetih krajih oddajala ubožnejšim živinorejcem po znižani cen, katera akcija naj se poveri Kmetijski družbi. Končno naj se misli na ustanovitev sosveta za ukrepe proti pomanjkanju krme.

Tajnik ing. Lah poroča na to, da je Kmetijska družba na tozadeven oklic dobila dosedaj naročila le za 8 vagonov sena. Vsled vedno hujše suše pa postaja zadeva vedno resnejša.

Končno se je izrekla želja, da naj pušti vlada za pasivne kraje v kraljevini kupovati plemensko živino v Sloveniji.

S tem je bil dnevni red izčrpan in zborovanje zaključeno. Delegati zadrug in občin so se nato zbrali k skupnemu obedu, kjer se je zgovorila še marsikatera spodbudna beseda.

Navzlic trenutni krmski beđi naj živinorejske zadruge ne zgubijo korajže. Pot do boljše prihodnosti, ki vodi v znamenju vztrajnega in smotrenega dela, jim je znana. Zadruge, korakajte po tej zažrtani poti trdno in samozavestno! Uspeh in plačilo ne izostane.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	28. avg. 2. sept. 4. sept.		
	K v	K v	K v
ameriški dolarji (eden)	355 —	364 —	525 —
avstrijske krone (sto)	—	—	—
češkoslov. krone (ena)	—	—	—
angleški funti (eden)	1600 —	—	—
francoski franki (eden)	27 75	28 —	—
italijanske lire (ena)	16 —	16 —	15 64
bolgarski levi (eden)	—	—	—
carski rublji (sto)	—	—	—
nemske marke (sto)	21 —	—	32 —
rumunski leji (eden)	—	—	2 80
švicarski franki (eden)	68 —	68 —	—
poljske marke (sto)	—	—	—
mažarske krone (sto)	—	18 —	—

g Kaj je z onimi 20 odstotki, ki jih je odzela država ob priliki markiranja bankovcev? Vladni listi so že večkrat pisali, da se bo teh 20 odstotkov izplačalo, povedali so celo dan, kdaj se ima to izplačilo izvršiti in koliko so v ta namen določili denarja. Toda vse to so bile le prazne obljube. Finančni zakon, ki je izšel koncem avgusta v »Službeni hnovinah«, pa določa, da se bodo izplačale le one priznanice do konca julija 1923, ki se glase na manj od 1000 K, in sicer je za njih izplačilo določenih 25 milijonov dinarjev. V kolikor pa bo ostalo teh priznanic neizplačanih, ker niso dali dovolj denarja na razpolago, se bodo izplačale najpozneje do 31. decembra 1923. Tiste priznanice pa, ki se glase na več kot 1000 kron, se izpremene v državne obveznice, katere bodo obrestovali le po 3 odstotke. Te priznanice oziroma obveznice pa nameravajo izplačati najpozneje do 31. decembra 1937. L. To je torej delo sedanje samostojno-liberalno-radikalne vlade! Sicer pa Pucelj že ve, zakaj je minister...

g Uspeh ameriškega posoila. Narodna banka v Belgradu je dobila iz Amerike nalog, da izplača 400 tisoč dolarjev ali 128 milijonov kron ljudem iz narodne skupščine in Frakopisa, ki so pripomogli k sprejetju ameriškega posoila — za nagrado in da se bodo ministri še posebej nagradili s drugim denarnim nakazilom. Prodanim dušam nagrade — ljudstvu pa nove davke. To je delo in uspeh sedanje vlade.

g Cene zlatemu in srebrnemu denarju v Nemčiji. Nemška državna banka plačuje od 28. avg. do 3. septembra za zlatnik 20 mark 5000 mark v papirju. — Za srebrni denar plačuje 120 kratno vsote v papirju.

CENE.

g Tržne cene 10. avgusta v Moskvi. Cena beli moki na moskovskem trgu je 28 do 30 milijonov rubljev za pud (pud je 16 kg). Ameriška moka se je prodajala po 22 milijonov rubljev za pud, a ruska domača istodobno po 24 do 25 milijonov rubljev za pud. Cena kruhu je ostala skoraj neizpremenjena: bel kruh je po 700 tisoč rubljev funt, hlebec z rozinami pa po 600 tisoč rubljev funt; funt črnega kruha je po 200 rubljev. Funt prosa stane 450 tisoč rubljev, funt kaše pa 460 tisoč rubljev, perzijski riž je po 750 do 800 tisoč rubljev, funt riža iz Taškenta pa stane 650 tisoč rubljev. Kristalni sladkor je po 1 milijon 600 tisoč rubljev, sekani sladkor pa po 1 milijon 700 tisoč do 1 milijon 800 rubljev, 10 jajec stane 1 milijon 100 tisoč rubljev, 10 kumar stane 130 tisoč do 150 tisoč rubljev, funt paradiznikov (razskih jabolok) 500 tisoč do 800 tisoč rubljev, funt navadne masti 700 tisoč rubljev, funt boljše masti pa 1 milijon 100 rubljev, funt bravnine stane 1 milijon 300 tisoč rubljev, funt avinjetine 2 milijona rubljev, postvri po 500 tisoč rubljev funt. Ščuka po 700 tisoč rubljev, belica (navadna riba iz Volge) 1 milijon 500 tisoč rubljev funt, funt krompirja stane 120 tisoč rubljev, funt sirovega masla za čaj 2 milijona 400 tisoč rubljev, funt rastlinske masti 850 tisoč rubljev, margarin je pa po 1 milijon 500 tisoč rubljev funt. — 1 rubelj je bil pred vojsko vreden 2 K 58 vin.

g Lesni trg v Italiji. Cena lesnim izdelkom je padla v Italiji za 10 do 12 odstotkov. Spalna soba, ki se je prodajala lani še po 5500 do 7000 lir, stane danes samo 4700 do 6000 lir.

g Cene vinu v Vrhu (Banat) so padle na 8 K za liter, in sicer vsled tega, ker kaže nova vinska letina zelo ugodno. Tudi v drugih krajih naše države so cene vinu padle. Pri gostilničarjih se ta padec cen ne pozna.

g Padec cen svinjam in masti. Odkar je povišana izvozna carina za debele svinje, so jim padle cene v Slavoniji za 20 K pri 1 kg žive teže, to je od 90 na 70 K. Tudi cene svinjski masti so sorazmerno padle.

g Podražanje živeža v Belgradu. Cena surovemu maslu je poskočila za 10 Din pri 100 kg. Bela moka stane 7.50 Din 1 kč, krušna moka 8 Din, koruzna 6 Din, govedina 14, tetina 13, kravje meso 9.50, surova slanina 35, suha 36, mast 38, sladko mleko 5.50 1 l, kisló 8, krompir 4 Din.

g Ameriški sladkor v Bolgariji. Medtem ko pri nas cena sladkorja trajno raste, upajo v Bolgariji, da bodo cene sladkorju padle, ker dobi Bolgarija večje množine ameriškega sladkorja.

ZIVINA.

g Na zadnji svinjski sejem v Mariboru so pripeljali 180 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 400 do 600, 7 do 9 tednov 720 do 900, 3 do 4 mesece 1400 do 1600, 4 do 6 mesecev 1700 do 1900, 8 do 10 mesecev 2600 do 3500, 1 in pol leta stari 4000 do 4500 kron. Koze po 450 K.

RAZNO.

g Sušite sadje! Letos je obilo sadja, tako, da ga bo šlo mnogo v nič, ker na znatno kupčijo ni misliti. Zato je nujno potrebno, da se suši sadje v veliki meri. Drugo leto sadja gotovo ne bo. Sladkor in moka sta draga. Posušeno sadje bo zaželjeno nadomestilo. Po nekod gospodarji pridno zidajo nove, brezdimne sušilnice. Kakor pr' lenu, se tudi tunaž vračajo na staro nazaj in to čisto po lastni zdravi pameti, ker ne more se trditi, da bi na poklicanih mestih kaj v te namen stord!

g Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu razpisuje svoj novi tečaj, ki se prične s pričetkom novembra t. l. Šola ima zimski in letni oddelek. Zimski oddelek je namenjen, zlasti kmetijskim sinovom iz nevinorodnih krajev, letni onim iz vinorodnih krajev. Na šoli, ki je ena najstarejših kmetijskih šol v naši državi, so vse panoge kmetijstva zastopane v obsežnem šolskem gospodarstvu. Ako dovrši učence celoletni in za njim pa drugi zimski tečaj, si pridobi v vseh panogah kmetijstva temeljito znanje. Zato priporočamo vstop v to šolo kar najbolje.

Prošnje je vlagati do 20. septembra t. l. pri ravnateljstvu. Pogol za sprejem so razvidni iz razpisa v našem listu in v 15. številki letošnjega »Kmetovalca«.

g Kakšna bo svetovna žetev letos. Mednarodni poljedelski zavod v Rimu javlja na podlagi njemu došlih podatkov, da je površina letos posejane zemlje približno enaka oni v lanskem letu. V večini evropskih držav kakor tudi v severni Afriki je sledila hladnemu vremenu v prvi polovici maja maja suša, ki je delovala precej nepovoljno, posebno na setve v Nemčiji, Holandski, Češkoslovaški, Madžarski in Avstriji. V Italiji, Franciji in Angliji bo letos žetev srednje dobra. V Jugoslaviji in Bolgariji, kjer je nekaj manj zasejane kakor v preteklem letu, so izgledi žetve precej dobri. Pričakuje se, da žetev v Ameriki dala kakih 16 milijonov meterskih centov več žita kakor lansko leto, kar bi značilo 7 odstotkov več. Tudi v Kanadi in na Japonskem pričakujejo letos prav dobre žetve. — (Ali je glede Jugoslavije dal podatke gosp. Pucelj?)

g Sadna razstava za Slovenijo se vrši od 8. do 15. oktobra t. l. v Celju. Vsakdo, ki se želi udeležiti sadne razstave, naj se nemudoma obrne na uredništvo »Slovenskega Sadiarja« v Ljubljani, da se mu dostavi program in prijavnica za razstavo. Vse podrobne podatke bo lahko posnel iz razstavne programa.

g Slovensna otvoritev II. ljubljanskega velesejma se je izvršila dne 2. t. m. Sejem je otvoril trgovinski minister Vilović. Otvoritve se je udeležilo več zastopnikov vlad tujih držav. Vsi so se zelo pohvalno izrazili o ureditvi velesejma. Razstavilo je do 800 tyrdk in je zastopana raznovrstna industrija. Naj ne zamudi pobeden si ogledati velesejma. Več spregovorimo v prihodnji številki.

g Čebeloreja v naši državi in izvoz medu in voska. Inšpektor trgovinskega ministrstva M. Savič piše v knjigi »Naša industrija in obrt« o čebeloreji sledeče: V Srbiji so se, dokler so obstojale zadruge, zelo gojile čebele in sicer dokler je bil sladkor drag. Z razpadanjem zadrug in s poenitvijo sladkorja pa je začela čebeloreja povenjavati tako, da v zadnjem času nismo imeli niti dovolj medu niti voska, marveč se ga je moralo uvažati v manjših množinah in padla uporaba medu na najnižjo mero. Sele v zadnjem času, ko so spoznali zdravilno vrednost medu po mestih, so začeli popraševati meščani po medu in od te dobe naprej so začeli začetniki iz izobraženih krogov gojiti čebele, da bi tudi ostalo prebivalstvo navdušili za čebelorejo. Pričakovati je, da se bo tem krogom posrečilo vzbuditi zanimanje med ljudstvom za držanje čebel v večji množini kot poprej. — Slovenija se bavi vztrajno s čebelorejo za pridobivanje rojev in matice, katere izvažajo v velikih množinah, ker je njihova čebela znana kot ena najboljših. V Sloveniji se pridelala malo medu in nič voska. — Dalmacija pridelala med izvrstne kakovosti. Posebno znan je rožmarinov med z otoka Solte in gosti med od vresja. Srednja Dalmacija pridelala letno okoli 28 tisoč kilogramov medu in 6000 kilogramov voska in sicer v 4484 panjih z nepremakljivim in v 826 panjih z premakljivim satovjem. — Na Hrvaškem in Slavoniji se nahaja okoli 96.534 panjev, ki dajejo 300 do 400 tisoč kilogramov medu za izvoz, ki se povečini izvozi v Avstrijo. V Crni gori se cení, da se nahaja okoli 16 tisoč 840 panjev, v katerih se je pridobilo okoli 142 tisoč 260 kilogramov medu in voska, od česar se je okrog 12 tisoč 260 kilogramov izvozilo. V Vojvodini se računa, da je okrog 49 tisoč panjev, ter se cení pridelale letno na okrog 310 tisoč kilogramov medu in okrog 7500 kg voska. Bosna in Hercegovina pridelata znatno množino medu, posebno znan pa je vosek iz Hercegovine, katerega se je izvažalo po več deset tisoč kilogramov.

g Ponarejeni kolki. Radi številnih ponarejenih kolkov je minister za finance zahteval, da se v izvenarskih pokrajinah podednejo s 16. septembrom iz prometa vsi 10 in 30 dinarski kolki.

g Zadruga trgovskih vrtnarjev za Slovenijo s sedežem v Ljubljani so ustanovili dne 27. avgusta v Ljubljani.

g Novo slovenske podjetje se je ustanovilo pod imenom »Silvija izdelke« in sicer čaj, dišave itd v korist fonda za zavod slepcev v Sloveniji. Ker odstopa gotovi del dobička fondu, da dobe naši reveži čim prej lastni dom, naprošamo javnost, da te izdelke povsod zahteva, katerih prvovrstnost je zajamčena. Istotako se naprošajo cenj. gg. trgovci, da imajo te izdelke v zalogi.

g Brezposelnost v Italiji. V Italiji je bilo dne 1. julija 872 tisoč brezposelnih. Od tega odpade na anektirano ozemlje 15.509 brezposelnih. Dne 1. junija pa je bilo v Italiji brezposelnih 410.127.

To nedeljo na orlovski tabor v Novo mesto

Tedenske novice.

Domače novice.

d Posebni vlak s polovično vožnjo bo vozil na II. dolenski orlovski tabor v Novem mestu v nedeljo 10. t. m. in sicer odide iz Ljubljane ob 5. uri zjutraj. Izkaznice se dobe pri domačem odseku in pri Orlovski podzvezi v Ljubljani, Ljudski dom.

d Bratom in sestram, kakor tudi drugim prijateljem naše misli priporočamo, da se ob priliki II. Dol. orlovskega tabora v Novem mestu 10. septembra poslužujejo v svrhu kosila samo naših gostin in sicer Košak, Jakac, Sedlar in Štembur v Kandiji, kakor tudi Jakše, Kondrič in Fabjan. V prvi vrsti pa priporočamo jedila, ki bi jih imel pripravljati odbor v lastni režiji.

d Veličasten katoliški shod se je vršil preteklo nedeljo v Brežicah. Nad šesttisoč ljudi iz vsega Posavja je prihitelo v Brežice manifestirat za katoliško vero, ki jo hoče svobodomiselnim centralizem s pomočjo sokoškega učiteljstva med nami popolnoma zatreti. Govoril so dr. Korošec o velikih nalogi katoličanov v naši državi, o svobodi, katero zahtevamo, in o družini, ki naj ostane čim bolj krščanska. O vzgoji in šoli je govoril profesor Vesenjak, o socialnem vprašanju dr. Šimrak in o mladinski organizaciji urednik Smodej, ki je poudarjal, da mora postati orlovska organizacija, avantgarda katoliškega ljudstva.

d Sijajen orlovski tabor se je izvršil v nedeljo na Bledu. Trije vlaki so pripeljali ogromne množice na Bled. Pred Bledom se je razvil velik spreved čez Bled v Zeleče na telovadišče, kjer je imel krasen cerkven govor in sv. mašo g. dr. Arneje. Navzočih je bilo nad 1000 Orlov, Orlic in naraščaja v kroju in 500 z znaki. Po sv. maši se je ob navzočnosti 5000 ljudi vršil tabor, ki ga je otvoril blejski nadučitelj g. Rus in je govoril predsednik Orlovske Podzveze dr. Joža Basaj o orlovskih nalogah. Popoldne se je vršila krasna uspeša telovadba.

d Velik ljudski tabor se vrši na Homicu pri Kamniku na Mali Šmaren dne 8. septembra, in sicer za vse naše pristaše v kamniškem okraju. Pridite polnoštevilno, da bo naše zborovanje veličastnejše. Tabor se vrši ob vsakem vremenu. Če bo lepo vreme, na prostem pred Društvenim domom, v slučaju slabega vremena pa v dvorani. Govore naši poslanci. Pričetek ob 3. uri popoldne.

d Posl. dr. Korošec ima v nedeljo, dne 10. septembra po rani službi božji (ob pol 8. uri) v St. Juriju ob južni železniški shod za župnije St. Jurij, Dramlje, Kalobje. Shod se vrši v Katoliškem domu.

d Ustanovitev Orla na Bledu. Dne 8. septembra se ustanovi na Blokah orlovski odsek. Ob pol 9. sprejem v Novi vasi, nato sv. maša na prostem, potem ustanovitev Orla in orlovski tabor pred cerkvijo. Popoldne ob pol 2 litanije, nato javna telovadba, veselica s srečolovom itd. Vsi prijatelji Orla so najvjudneje vabljeni.

d Liberalno učiteljstvo, ki je veljalo od nekdaj do danes kot simbol suženjstva, je preteklo nedeljo zborovalo na Bledu in postavilo svojemu suženjstvu primeren spomenik. Klanjali so se na vse strani zloglasnemu Pribičeviću, proglašali kot svojo glavno nalogo širiti med slovensko ljudstvo brezversko in divjaško sokolstvo, ki se je v Sodomi in Gomori tivolskih noči za vekomaj ovekovečilo, ter je prišlo na krasno misel, da bi morali liberalni učitelji postati — nadzorniki orlovske organizacije. S temi resolucijami je slovensko liberalno učiteljstvo napovedalo najhujši boj slovenskemu ljudstvu ter se popolnoma zasužnjilo svobodnomiselnemu centralizmu. Slovensko ljudstvo je pred Bogom in ljudmi dolžno, tem zastupljivalcem svojih otrok napovedati najostrejši boj. Z učiteljskimi resolucijami pa se bomo še podrobneje bavili, da bo ljudstvo vedelo, kakšne vzgojitelje nam pošilja centralizem, ki nas hoče gospodarsko in duševno udušiti.

d Zadnji Kmetijski list je neki samostojnež z Gorenjske prav pošteno potegnil. Radi tega me napada Kmet. list ter očita, da sem se v Kranju na trgu bahal na račun samostojnih. Radi te izmišljotine enega samostojnega je Kmetijski list napisal dolg članek, v katerem mi očita nepoštenost in kako da je tudi Brodar zašel med lažnivce. V pomirjenje samostojnim izjavljam, da je res nepošteno, da jih je eden od njih tako nalagal. Kakor vsakemu, tako tudi samostojnim rad priznam njihove piškave zasluge, katere se pa niti primerjati ne dajo s škodo, katero ima naš kmet od samostojne kmetijske stranke. — Janez Brodar.

d Poslanec Stanovnik za kmetstvo prebivalstvo Slovenije. Poslanec Stanovnik je interpeliral ministra za socialno politiko radi pomoči občanom v Planini pri Rakeku, ki je vsled pomladne povodnji in pozneje vsled velike suše zelo trpela in je prebivalstvo v velikih stiskah. Ministrstvo je obljubilo izdatno pomoč. Isti poslanec je posredoval pri ministrstvu za finance radi delovanja višje davčne uprave v Ljubljani, ki predpisuje obrtni in poslovni davek tudi kmetičkim zadrugam, da s pravno so iste tega oproščene s glasom zakona. Ministrstvo je v tej zadevi takoj odredilo potrebno preiskavo.

d Večja skupina srbskih kmetov je dospela v terek v Ljubljano, kjer si ogledajo velesemenj in se potem podajo na počitnično potovanje po vsej Sloveniji. Srbske brate-kmete v naši sredi prav iskreno pozdravljamo in želimo, da bi odnesli od našega kmetijskega ljudstva najlepše vtise.

d Zlorabljanje v politične namene. Kmetijski minister Pucelj bo peljal srbske kmete tudi na shod samostojnežev, ki se bo vršil 8. t. m. na Bledu. To je velikanska netaktnost goste porabljati zato, da morajo samostojnežem delati štafažo.

»Vse za narod in državo.« Vse jugoslovansko časopisje se je zadnji čas obširno bavilo z umazano zadevo Trboveljske premogokopne družbe, ki je v židovskih rokah. Ob času prevrata je dr. Žerjav pritisnil na te žide, da mora družba preiti v slovenske roke s tem, da se večina delnic proda Slovincem. Židje so prodali toliko, da so dr. Žerjav in njegovi prijatelji zaslužili 170 milijonov kron — družba pa je še nadalje ostala v nemških židovskih rokah. Zakaj glavno je, da se zasluži, in to je dr.

Žerjav dosegel. Takim ljudem pete liže slovensko sokolsko učiteljstvo.

d Kaj je resnice na tem? Časopisa »Novi List« in radikalna »Tribuna« silno napadata načelnika v ministrstvu za kmetijstvo in trdita, da je on svoje poročilo o stanju žetve v državi sestavil nalašč tako, da bodo imeli od tega korist le izvozniki, katerim načeljuje g. minister Pucelj. Ti krogi hočejo le pridobiti čas, da pokupijo žito od kmečkih producentov in ga pravočasno izvozijo.

d Huda očitanja. Belgrajski list »Balkan« se na široko bavi z ministrom Puceljem, kateremu očita, da nič ne dela, da še to, kar dela, je proti zakonom, da z nekaterimi svojimi prijatelji izvažajo in tihotapi živino v Italijo, da je soudeležen pri večjih klavninah in da naj ga vlada zato postavi pred sodišče. — Kaj je na tem resnice, nam ni znano. Na vsak način pa mora Pucelj stvar spraviti pred sodišče, če se hoče oprati.

d Klie vpijočega v puščavi. Politično društvo »Edinost« v Gorici poziva učitelje, ki so pobegnili v Jugoslavijo, nazaj na njihova mesta, ker slovenskih učiteljev manjka. Če bi Edinost vedela, da je veliko boljše v Jugoslaviji sokolčiči in Pribičevići škornje snažiti, kot pa v dejanju in resnici biti se za slovensko ljudstvo, bi tega oklica ne pričela.

d Kralj in kraljica sta se iz Marijinih Lazen odpeljala v Pariz.

d Ker se govori in piše, da bo na Mali Šmaren ob 9. uri na blejskem jezeru slovesna sv. maša, zjavlja župni urad na Bledu, da o sv. maši ob 9. uri dopoldne nič ne ve. Pač pa je oznanjeno za letošje 11. opravilo na jezeru ob 10. uri. Toliko v vednost imarjem in častivcem jezerske Matere božje.

d Sv. Jošt. Veliki shod ob priliki Žalostne Matere božje bo tukaj tretjo nedeljo septembra, t. j. 17. septembra, ne pa, kakor nekateri mislijo, na kvaterno nedeljo. Častilci, posebno pa ve, častilke Žalostne Matere božje, udeležite se te lepe pobožnosti prav mnogoštevilno. Red bo pa ta-le: Ob 6. tiha sv. maša, ob 7. govor in sv. maša, ob 8. tiha sv. maša na sv. stopnicah, ob 9. govor za žene, posebno za matere iz Marijinih družb, po govoru slovesna sv. maša. Popoldne ob 2. govor, pete litanije Matere Božje, sv. blagoslov. Po blagoslovu skupna pobožnost na sv. stopnicah. Ob tej priliki se bodo sprejemali tudi novi udje v bratovščino Žalostne Matere božje.

— Duhovniške spremembe. Podeljene so bile župnije: Vače Janezu Riharju-kaplanu v St. Rupertu, Tržič Matiji Škerbcu, stolnemu vikarju v Ljubljani, in Turjak Francu Hitiju, župnemu upravitelju ondi. — Umeščeni so bili: Jakob Benedičič na župnijo Bukovščica, Janez Filipič na župnijo Vranja peč, Matija Škerbec na župnijo Tržič, in Janez Rihar na župnijo Vače.

d Na cedilu (tako se nam piše) so nas pustili že lani. Od 1. maja sedimo in čakamo, da prevzame auto zveza Celje—Ljubljana škandalozno poštno zvezo vsaj za Črni Graben to je poštni okraj Dob, Lukovica, Trojane, Vransko St. Pavel in druge bližnje kraje. Predrznost ali brezbriznost bi dali ime tej hibi pod katero

trpimo z vso potrpežljivostjo, da niti opomina nihče ne predloži gospodom, ki jih veže dana bljuba in dolžnost, ugoditi na stotine vasem, ki so prikrajšane za gladko zvezo, ukinjenih poštних voženj. — Vsaka reč le en čas trpi in naša potrpežljivost nujno svetuje, da bi se gospodje »ravnateljci« pošte in autoprometne del. družbe že skoro zedinili na korist ponižanih in razžaljenih, mestoma, da si ohranijo spoštovanje vsaj od kmetijske strani.

Ježica. Orlovski tel. odsek priredi na praznik 8. septembra ob 8. uri zvečer v društvenem domu igro »Kapelica na šmarni gori«.

d Školja Loka. Dekliški zavod uršulink. — Šolsko leto 1922/23 se otvori dne 14. septembra z običajno skupno sv. mašo ob 9. uri, pri kateri morajo biti vse učenke in gojenke navzoče. Izpiti se vrše dne 12. in 13. septembra. — Novih priglasičev ni mogoče več sprejemati. — Samostanski predstojništvo.

d Sokoli se poslužujejo oslovskega riganja. Piše se nam z Viča: Kje pa, boste so vsi vprašali. Na Viču se kaže ta napredek. — Po končanem dnevnem delu sem se v mraku vsedel k oknu in mislil na sedanje hude čase. Kar naenkrat me vzdramijo čudni glasovi i—a—, i—a, in ravno, ko sem hotel bliže stopiti k oknu, priteče k meni moj mali sinček in pravi: »Ata, Sokoli pa rigajo!« Smeš me posili, pogledam skozi okno in res stojim pri cesti gruča sokolske inteligence, ki na vso moč steguje svoje vratove in posnema oslovsko riganje. Sedaj Vas pa Sokoli vprašam, ali morda na ta način delate reklamo za svojo organizacijo? Če me bo od sedaj naprej kdo vprašal, kakšna telovadna društva so v naši fari, bom prav z mirno vestjo vsakemu rekel, da smo imeli do sedaj poleg krepkih, čvrstih Orlov tudi Sokole, ki se pa s svojo reklamo i—a, i—a, gotovo hočejo preleviti in žele društvu dati drugo, menda prikladnejše ime.

— Strašna smrt. 58 letni posestnik Anton Pagne iz Krtine št. 53 je 23. avgusta 1922 ob 23. uri padel v vodnjak Janeza Lukmana in utonil v njem. Truplo sta dva posestnika iz vlekla iz vodnjaka. V levi roki je držal ponesrečenec škatljico vžgalice, v desnici pa dve vžgalici. Na glavi je imel 10 cm dolgo rano. Vodnjak, v katerem je Pagne utonil, ni bil pokrit. Noč, v kateri se je zgodila nesreča, je bila zelo temna.

ST. JURIJ POD KUMOM.

Dne 20. avgusta t. l. se je vršil v društveni dvorani javen shod Kmetijske zveze. Poročal je župn. Lud. Bafec. Pokazal je na boleče rane na našem narodnem gospodarstvu oz. na erhe, ki jih tako brezskrbno dela sedanja vladna večina. Pokazal je na krivice, ki se gode našem kmetu, na davčni vijak, ki nas pritiska. Jasnno nam je raztolmačil mojstrsko delo belgrajske finančne politike ameriško posojilo. Kar nismo mogli verjeti številkam. Kam nas vendar vodi belgrajska gospoda? Enoglasno se je izrekla zaupnica poslancem jugosloy. kluba. Možje ostanemo prejkoslel

amna živinoreja. Umen kmetovalec mora znati, kako je živalsko truplo sestavljeno, kako delujejo njega posamezni organi, mora vedeti, katerih snovi rabi to truplo in v katerih krmilih je na najboljši in najumnejši način živalskemu truplu dovajati. Silno važni so nauki živinozdravstva, nauki o plemenitvi, o odbiranju in vzgajanju plemenskih živali itd. Na stotine takih potrebnih nauk, ki jih napreden kmetovalec mora znati, bi lahko navedel.

Pa kje naj si tako potrebno znanje kmetovalec v zadostni meri pridobi? Edino le v kmetijski šoli. Malo je starejših kmetovalcev-gospodarjev, ki so imeli priliko sami se šolati v kmetijskih šolah. Nihče od njih pa gotovo ne zamudi dati tudi svojega sina, bodočega gospodarja, v kmetijsko šolo. Vsaj je na lastnih ramah skušal, kpoliko mu je koristila kmetijska šola.

Pa žal imamo med kmetovalci sami še vedno mnogo starokopitnežev, ki so nasprotniki kmetijskega šolstva. Najbolj je tega krivo starokopitno naziranje mnogih kmetovalcev, da se kmetu ni treba učiti družega, kakor delati z rokami. Da je to naziranje napačno, s tem ni treba izgubljeni besedi. Svet strašno hitro napreduje na vseh straneh. Ali naj kmetijstvo zaostaja? Ne in ne sme, drugače mora propasti. Zato se vsi poklicani činitelji trudijo, da napreduje tudi kmetijska veda in z njenimi izkušnjami se okoristiti, je naloga praktičnega kmetovalca in edino v tem je njegova rešitev. Gotovo je, da preden poteče trideset let, bo imel obstanek le tisti gospodar, ki bo imel zadostno strokovno izobrazbo. To bi morali predvsem uvaževati očete-gospodarji večjih in srednjih kmetij, ki bi morali v lastno korist skrbeti zato, da dobe njih sinovi-nasledniki zadostno strokovno izobrazbo v kmetijski šoli.

Pomisljijo naj, da dajo s to izobrazbo svojemu sinu najboljšo doto, iz katere bo žrpal vse življenje.

B. Skalický - Grm.

Listek.

Pod krivo jelko.

Povest iz Melernikove dobe.

Spisal + Peter Bohinjec.

(Dalje.)

Mesec je svelil svetlo, zvezde so žarele in večernica se je pomikala dalje...

»Daj mi roko, Marjanica!«

»Bojim se te,« odgovori deklica, popusti škaf in perilo, steče skozi cestna vrata na dvorišče in zapahne vrata za sabo.

Vranjek pa je slonel še nekaj časa na debeli jelki. Oložno je zrl po dolini in notranja bol je razjedala njegovo dušo. Spoznal je, da nima več zaupanja, nikar še veljave med vaščani in da tudi ni upanja, da bi Boljarjeva Marjana njemu kedaj pomagala prenašati bridkosti življenja. Duša njegova je bila razdejana, duh njegov se

je vedno bolj ločil od upanja, da bi некоč postal spet pošlen človek. Že se ga je časih poljščala misel, da bi pretrgal zvezo, da bi dal slovo rokovnjaškemu življenju. Pa kako? Ali naj gre najprvo do župana in mu pove, da je pripravljen odslužiti vojake? In kedaj naj bo konec vojaškega stanu? Ko mu že vse moči opešajo, ko ga pošljejo domov čez leta in leta, vsega izmozganega, pohabljenega, ko ne bo več za nobeno rabo kakor tisti Primož iz Žiganje vasi? Morda pa ga zadene krogla v vojski in bo moral umreti v daljni deželi? Leta mladosti že minevajo, moška doba je začrtana v potezah njegovega obraza, in kaj naj mu še ostane, ako zapusti sedanje življenje?

Pa se ga spet poloti misel, da bi pretrgal nenadno posedanje družbo, da bi odpovedal pokrščino svojemu gospodarju — in kaj pollej? Saj ne bo niti za hip več varen svojega življenja in stroga disciplina njegovega poglavarja mu zadrigne čez noč vrv na vrat!

Nova misel zagrne svoje peroli čez razdvojeno dušo. Ljubezen do domovine ga ponese čez zračne višave, smrt za cesarja mu plele v duhu lavorike bojne slave, njegova pesniško navdahnjena duša se spušča v sanjavo noč. Njegov znanec, njegov dobrotnik Andrej Smole, čegar rodbina je posedala некоč Dupljanski grad, njegovo rojstno hišo — mu je prihajal v spomin. Ko je pred petnajst leti nekaj časa zahajal z Boljarjevimi Francelom v ljubljanske šole, je bil njegov dobrotnik graščak Andrej Smole, prijatelj pesnika Prešerna in marljiv nabiratelj narodnega blaga. Narodne pesmi Smolelove zbirke je znal Vranjek skoro na izust. Ni čuda, da se je tudi njega poprijel časih pesniški senj in znana je njegova pesem med ljudstvom:

Danes je svela nedelja,
je v cerkvi božja čast —
jaz pa po gmajnici tavam,
sem žalosten ta čas.

Grmovje in goščava,
to je men' za en cēr,
bridkosti in težave
od jutra do večēr.

Oh vsega sem se naveličal,
ne bom se skrivaj več,
zdaj pojdem pa v kasarno,
če pridem koj pod meč.

Zamišljen je Vranjek stopal dalje. Skoro ni vedel, ali gre po slezi ali po gošči. Dračje se mu je zapletalo med noge in večkrat se je izpodtaknil. Niti zapazil ni, da gre v nasprotno stran, kakor je mislil... Zvezde so žarele, mraz, jesenski mraz je polegnil čez plan...

IV.

Ko Vranjek prikoraka do kraja Pungrada, se domisli, da gre napačno pot. Ni slišal mehkih korakov, ki so šumeli za njegovimi stopinjami. Obrne se, da bi krenil proti dolu Kamnjaku. Kar zagleda pri farovski ograjenki žensko, ki je sedela na trati, s škafom perila poleg sebe. Predržno je zrla na bližajočega se fanta in zaničljiv posmeh je šinil čez njene usnice. Desno koleno je objemala s svojimi rokami, leva noga pa je izzivajoče ležala čez kolovoz.

Bila je to mladenka že v zorni mladosti, črne oči so gledale kakor dva žareča utrinjka izpod črnih obrvij in črni lasje so se usipali brez reda po čelu, po vratu in po plečih. Lep obraz je žarel ob mesečnem svitu, usnice in oči pa so kazale silovito predrznost, ki je mejila na premalenost.

»Vrana vrani oči ne izkolje«, izustil počasi čudno obtečena deklica.

»Micika, kaj si ti?« zine prihajajoči begun in kar zazebljo ga je v srcu.

»Andrejec, ti si prava mila Jerical! Taka sem bila že jezna na-te, da bi te bila najrajši nabila že pri Boljarjevemu studentu.«

Vranjek je prišel skoro ob sopo. Vendar se premaga, zatre mahoma srčna čutila in deje:

»Micika, ti si od zlodjal!«

»Sedi semkaj!« zakliče deklica oblastno. Vranjek se ne obojavlja in prisede. Deklica pa nadaljuje:

»Vse je vrela po meni in mislila sem te že pri studentu potegniti za uho. Ali preme-gala sem se, ker sem bila radovedna, kaj boš spravil na dan? Rečem ti samo toliko, da sem napravila v listem trenutku trden sklep, da te jutri pri kurjavišču zatožim za šorbona (= beguna) in že danes bi bil visel za pete sredi ldnega boršila. Sama hvala gre o tebi, moj oče te hoče imeti za svojega naslednika — ti pa se ližeš okrog dupljanskih deklet, da bi —«

»Stoj, Micika! Ti me sodiš napačno! Ni tako, kakor ti misliš! Počakaj, da ti povem!«

»Nič ne bom čakala. Pozno je že in takoj primi za škafovo uho, da greva hitro proti Tunušku. Ali ne veš, kaj bo jutri večer na kurjavišču? Ali ne veš, da jutri moj oče praznuje petinsedemdesetletnico svojega življenja? Ti pa cijaziš okrog dupljanskih deklet in pozabljaš, da bo jutri večer najina zaroka, najina poroka? O Andrejec, ti igraš žalosno igro in zahvali Boga, da samo jaz za to vem!«

Vranjek molči in sram ga je, da ga je hči velikega Groge tako ozmerjala. Sramoval se je, da ga je Boljarjeva dekla tako begala, zadnji čul poščenja je zatrl v svojem srcu. Pohlevno prime za škaf in ga nese poleg svoje spremljevalke po jarku navzdol.

Molče sta korakala po temnem Kamnjaku. Ko pa pridejo do Bršlinarjevega dela, se skrije mesec za oblake.

»Prav imaš, Micika! Za me ni več prostora v vasi. Moj oče me je preklel, že preden je legel v grob, vaščani se me izogibajo, me preganjajo... Naš dom je tukaj med borovci in jelkami...«

»Ne sanjaj!«

»Ali pa veš, da bo tvoj oče zadovoljen, ako se midva pajdašiva?«

Takrat deklica postane in pogleda svojega spremljevalca tako srpo in živo v oči, da je la skoroda izpusil škaf iz roke.

»To se razume, Adrejec! Saj veš, da brez očeta ne ukrenem ničesar... Oče je bil vojak in je kratkih besedi. Daj sem, da ti pomagam.«

Deklica prime za škafovo uho, Vranjek za drugo in tako stopala dalje po odprtem Temniku.

Ko se pomikala po pobrunčanem klanecu, že začujeta vrišč in hrušč. Petje se je raztegalo po dolini in velik ogenj je razsvetljeval okolico.

Rokovnjači so imeli ondi svoj shod, svoje »kurjavišče«. Od daleč so se zapazile posamične glave, videla se je v nočni svetlobi kriva jelka v Dollarjevem drvišču, od vseh strani po robovih in plazovih, po jarkih in stezah pa so prihajali rokovnjači in rokovnjačke.

(Dalje.)

PERILO je pri sedanjih draginji nenadomestljivo. — Ali uporabljaj pri PRANJU tako milo, katero mu ne škoduje in ga ne razjeda? — Ali uporabljaj

»GAZELA-MILO«?

Zahvala. Ker nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej za izkazano skrbnost ob smrti nepozabnega nam sina, brata, nečaka

Martina Cerarja

zrekamo tem potom vsem prijateljem in znancem, prečastiti duhovščini, lepemu številu pogrebcev, ki so spremili pokojnika k večnemu počitku, ter darovalcem številnih vecev in cvetja najskrenejšo zahvalo.

Bog vam stotero povrnil!

Preserje pri Moravčah, 2. septembra 1922.

Zalujoča rodbina CERAR.

Želim poročiti svojega brata na kako kmetijo z dekleto ali vdovo do 35 let. Star je 30 let, priden, podjeten ter ima 50 tisoč kron denarja. Resne ponudbe na pošto ležeče Ljubljana I. pod št. 1001. Tajnost zajamčena.

Prvovrstni mlinski KAMNI

zlasti za belo moko, v zalogi pri izdelovalcu JAKOBU BALOHU, p. Brezje 60, na Gorenjskem. Cene zmerne in po potrebi točna. 3460

Krepak DEČEK

z dežele, 14 let star, bi se šel rad učiti sedlarsko obrt k dobremu, krščanskemu mojstru. Ponudbe na Heleno MEDEN, Begunje pri Cirknici. 3522

Kupi se: dober sadni **HRUŠEVEC**, **proda pa:** lep, hud, velik **PES**, kratke spomladanski **PES**, dlake za na verigo. Nasl.: Iv. Kurajt, valj. mlin Domžale 31

Župni urad Šent Ožbald, p. Trojane, razpisuje službo organista in cerkvenika.

Dohodki: bira, drva, stanovanje in izdaten poseben zaslužek. — Nastop lahko takoj.

Izgubil se je 1. sept. na poti od Radomelj do Most pri Radomelju. Pošten najditelj naj proti dobri nagradi sporoči Antonu PAVLIN, pošta Naklo pri Kranju.

DBLEKE po izvanrednih nizkih cenah, iz dobrega češkega in angleškega blaga, **J. ČEH**, konfekcija, dobavlja trdka **TREBNJE**, Štari Trg 20. — Za fini izdelek jamčim. Vzorci na razpologo.

Šivalni stroji najboljših tovarn so ravno kar dospeli. Kupci, krojači, šivje in čevljarji, kupite si jih jamstva pri strojih 10 let. Tovarniška zaloga strojev L. REBOLJ v Kranju. — Sprejme se tudi par DIJAKOV na hrano in stanovanje. — Sprejmem privatno kuharico.

Suhe gobe, kumno, laneno seme in vse druge deželne pridelke kupuje Fran Pogačnik v Ljubljani, Dunajska cesta številka 36. 3170

Izgubil se je dne 24. avgusta od Vodice do Hraša skoro nov dežnik. Kdor ga je našel ali kaj ve o njem, naj sporoči pošti Vodice nad Ljubljano.

BRINJE staro rdeče po 5 K in 8 K, staro istrako po 14 K, novo hrvatsko po 12 K nudi trdka I. KNEZ, Ljubljana, Gosposvetska 1

Naprodaj je **lepo zemljiško posestvo** obstoječe iz hiše, vseh gospodarskih poslopij, njiv, gozda itd., 5 minut oddaljeno od železnice Trebnje — Št. Janž na Dol. Naprodaj je takoj za ceno 750.000 kron. Ogleda in poizve se pri lastniku Fr. KOSU, Skrovnik, p. Tržišče pri Mokronogu, zadnja postaja Pijavice pri Št. Janžu. 3500

Oddam v lepem kraju na Gorenjskem **posestvo z vsem Inventarjem** pripravno za vsako obrt. — Naslov pove upravništvo »DOMOLJUBA« pod št. 3508.

Dne 16. sept. t. l. Je v Dobrničju VELIK SEMENJ za živino in blago.

Kupci in trgovalci z blagom, čevlji, usnjem in živino se vabite. 3629

BLUZE, spodnja krila, predpasniki, oprema za novorojenčke se najceneje kupi pri:

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS, LJUBLJANA, Mestni trg št. 19.

»KORANIT« **ASBESTNI ŠKRILJ. TOVARNA KARLOVAC.**

NAJBOLJŠA STREHA, NAJBOLJ TRPEZNA, NAJCENEJŠA. — POJASNILA DAJE: F. HOČEVAR, ŽIROVNICA NA GORENJSKEM.

HALO! Oglejte si dobro in trpežno **usnje, podplate** in druge čev- **potrebščine** za zimo po konkurenčnih cenah pri: L. GERKMAN, Karlovska cesta št. 19, poleg Dolenjskega mostu (pri Raštarju). 3496

Šivalni stroji

Svetovnoznameniti šivalni stroji, katere dobavljam že več let iz najfinejših nemških tovarn. Priporočam se tem potom cenj. gg. gospodinjam in šiviljam, da mi je dospela večja pošiljatev. Imam še tudi ugoden nakup, da zamorem izvanredno po ugodni ceni postreči. — Fini izdelek. — 5 letno jamstvo.

FRANC HAMBERGER, trgovec, MOSTE p. Ljubljani (poleg pošte v Mostah).

S O D E,

več manjših od 4—12 hl in 2 po 30 hl, ima naprodaj **Pavel SEDEJ, Javornik.**

Istotam sta naprodaj

1 stroj za obsevanje in stiskalnica za olje,

ki se lahko priklopi na vsako mlinsko kolo.

Dr. Bogdan Novak
zdravnik, bakteriolog in specialist za infekcijske bolezni
ordinira od 11. do 12. ure dop. in od 1. do 4. ure pop., Kersnikova ulica (Nova ulica) št. 5, I. nadstr.

Največje transportno podjetje sveta

Samo 4 dni na odprtem morju

EVROPA-CANADA-AMERIKA

Najhitrejša in najboljša zveza preko **HAMBURGA, ANTWERPNA in CHERBOURGA** z glasovitimi »EMPRESS« parobrodi na dvojne vijake, ki so kljub niski ceni razkošno in bogato opremljeni in zbog tega s popolnim pravom nosijo ime »EMPRESS« — Kraljica morja. — **Odhod vsak teden.** —

CANADIAN PACIFIC, Zagreb, Jurišičeva ul. 30.

Poroč. prstani
Double veržice
S'enske ure
Budilke
Zepne ure
Uhani
Najstarejša irgovina ur, zlatnine in
srebralne
F. ČUDEN
LIUBLJANA 22, Pražernova 1
Zahtevajte ponudbe!

NA VELIKO IN MALO!

Pri-
poročamo **najboljše šivalne stroje**
za rodbinsko in obrtno rabo, potrebšine za šivilje,
krojače in čevljarje. — Edino pri: **JOSIP**
PETELINC, Ljubljana, Sr. Petra nasip štev. 7.

MIŠ-podgane
stenice-ščurki in vsa gola-
zen mora poginiti ako porablja
moja najbolja preizkuš. in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljsk. in hišnim mišim 16 K, za podgane
20 K, za ščurke, 26 K, za stenice 15 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki
in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrče suna sadju
in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju **Zavod za eksp.**
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

MASLO

KUHANO IN SUROVO KUPI VSAKO
MNOŽINO

V. BIZJAK & DRUG

tvornica keksov, Rogaška Slatina.

Tvrda **F. Fajdiga sin**

priporoča vsakevrstne lepe
omare (kostne) z ladelec
in tudi visoke iz trdega in
mehkega lesa, postelje o-
mare, stole, modrece; sploh
vse pohištvene dele dobis
edino le
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti 17.

BARRENE KOTLE

po 40 in 60 litrov vsebine, so-
lidno izdelane, ima v zalogi

Metalokemika d. d.

Zagreb,
Strossmayerova
ulica št. 6.
Zahtevajte
ponudbe!
Zaloga:
Stanko Zargi & Co.
Ljubljana,
Martinova cesta št. 15.

Posodo za mošt, vino itd.

dobite, dokler troja zaloga pri tvrdki: **L. AUGU-
STIN**, Sp. Šiška, Jernejeva ul. 231, od 3.—5. pop.

Vsako množino bukovih drv

klanih, 1 m dolgih, kupi tvrdka

Paternost & Remic, Ljubljana,

Slomškova ulica štev. 11

na katero je poslati ponudbe. Brzjaviti:
>Parem. Telefon štev. 589.

Hlude, gojzdove, trame, deske in drva

ponudite **LESNI DRUŽBI ILIRIJA**,
Ljubljana, Kralja Petra trg štev. 8,
pred sodnico. - Plačujete se najvišje dnevne cene.

Usakdo se sam lahko prepriča, da se najbolje
kupi le v trgovini **F. in I. Goričar „pri Ivanhi“**

Ljubljana, Sr. Petra cesta štev. 29

kjer dobi veliko izbiro blaga za moške in
ženske obleke, cvilha, platna, kontenine,
odoje, zimskih volnenih in triko jopic in
hlač, ogrinjalk; velika izbira ravnokar
došle svite za obleke in svilenih rut kakor
tudi razne narejene obleke domačega iz-
delka še po nizkih cenah.

Amerikanska kuhinja

na krovu parobroda

United States Lines

Vodstvo parobrodov amerikanske vlade
je posetilo osobito pazljivost kuhinji,
katere sličnost se dobe samo v naj-
večjih svetovnih hotelih.

Velike, dobro zračne posamezne in
skupne sobe in prostori za odpočitek
so poleg pazljive postrežbe in naj-
večjega komforta, prednost teh paro-
brodov.

Zahtevajte od spodaj označenega na-
slova plovne listine in paroplovne
načrte.

UNITED STATES LINES

Berlin W 8, Unt. d. Linden 1. — Zagreb, Viator
Konačište, Mišanovičeva ulica ter vse večje
potne pisarne.

Najboljše in najtrpežnejše
manufakt. blago kupite pri
**Oblačilnici za Slo-
venijo v Ljubljani**

Oglejte si naše skladišče!
Prostorna na drobno je v
Ljubljani, Stritarjeva ul. 5.
Glavno skladišče je v Kresiji
(vhod iz Lingarjeve ul. 1/I.)
Zadružno podjetje - Svoji k svojim!